

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	36

KISALTMALAR

- BAP: Bilimsel Araştırma Projeleri
DMİS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi
KBS: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
MİF: Muhasebe İşlem Fişi
MYMY: Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği
SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu
TİF: Taşınır İşlem Fişi
TKYS: Taşınır Kayıt Yönetim Sistemi
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TABLÖLAR

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri

Tablo 2: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri

Tablo 3: 2016 Yılı Faaliyet Sonuçları

Tablo 4: Ek Ders Hesaplamasına İlişkin Göstergeler

Tablo 5: 2016 Yılı için Asgari Geçim İndirimi Miktarları

Tablo 6: Eş Yardımı Almaması Gerekenlerin Bütçeye Getireceği Tahmini Maliyet

Tablo 7: Çevre Mühendisliği Bölümünün Yıllar İtibari ile Öğrenci Sayısı

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Artvin Çoruh Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversitenin bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne (MYMY) göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmelik'in 510 ve 514'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2016 yılı başlangıç ödeneği 80.488.000,00 TL'dir. Yıl içerisinde 7.577.465,24 TL aktarma/ekleme yapılmış, 685.000,00 TL aktarma/düşme yapılmıştır. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 87.379.865,24 TL olmuştur. Bu tutarın 74.443.942,71 TL'si harcanmış, bütçe gerçekleşme oranı %85,20 olmuştur.

Bütçede 80.488.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 71.718.835,58 TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme durumu % 89,11 olmuştur.

Artvin Çoruh Üniversitesi'nin 2016 yılı mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 1: 2016 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Giderleri Toplamı	80.488.000,00	7.577.465,24	685.600,00	87.379.865,24	74.443.942,71	85,20

Tablo 2: 2016 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Gelirleri Toplamı	80.488.000,00	71.718.835,58	89,11

Tablo 3: 2016 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

Açıklama	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu/Olumsuz Faaliyet Sonucu
Faaliyet Sonuçları	85.895.539,40	65.109.622,91	20.785.916,49

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla

yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Üniversitenin kampüs alanı içerisinde mülkiyeti kendine ait 21.702.502,00 TL tutarındaki taşınmazın bazılarının muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

2.10.2006 tarih ve 26307 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerinin Taşınmazlarının Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve Kontrol" işlemleri başlıklı 5 inci maddesinde; "*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır.*" denilmiştir. Buradan anlaşılacağı üzere hangi yolla olursa olsun üniversitenin elde ettiği ve kullandığı taşınmazların kayıt altına alınması gerekmektedir. Aynı yönetmeliğin geçici 1 inci maddesinde de; "*Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır*" denilmek suretiyle taşınmazların maliyet veya rayiç değerleri üzerinden kayda alınması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer yandan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmelik'inin 175 inci maddesinde, 252 Binalar Hesabının niteliğinden bahsedilmiş ve "*...Eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır*" denilmiştir. 176 inci maddesinde ise "*Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce mevcut olup, hesaplarda yer almayan binalardan envanteri yapılanlar, tespit edilen değerleri üzerinden bu hesaba borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.*" denilmek suretiyle muhasebe kaydının nasıl yapılacağı düzenlenmiştir.

Buna göre Üniversitenin, yapılan envanter sonucunda kendi mülkiyetinde olan ve daha önce kayda alınmayan binalarının olduğu ve bunların 252 Binalar Hesabına borç, 500.02.03 Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekirken kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2015 Sayıştay Denetiminin de bulgusu olan mezkur bulguya istinaden, taşınmazların 2016 yılında muhasebe giriş kayıtları rayiç bedelleri belirlenerek yapılmıştır.

Ancak 2016 yılının sonuna doğru kurumumuza tahsis edilen Şavşat MYO binası ve arsası ile Çaykur'dan devredilen Hopa ilçesindeki arsanın belgeleri Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına ulaşmadığından giriş kayıtları yapılamamıştır. Diğer yandan Acarlar İnşaat tarafından yapılıp Kurumumuza hibe edilen Borçka Acarlar MYO lojmanlarının evrakları da Strateji Dairesi Başkanlığına ulaşmadığından muhasebe kayıtlarına alınamamıştır.”

denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevabı yazıda özetle 2015 yılında tespit hususların 2016 yılı içerisinde düzeltilerek kayıtlara alındığı, ancak 2016 yılı içerisinde kuruma tahsis edilen bazı taşınmazların muhasebe kayıtlarının zaman yetersizliği sebebiyle yapılamadığı ifade edilmiştir. Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 2: Elektrik Aboneliği İçin Yatırılan Güvence Bedelinin Bilanço Hesaplarında Takip Edilmesi Gerekirken Gider Hesaplarına Kaydedilmesi

Artvin Çoruh Üniversitesi 2016 yılı hesabının incelenmesinde elektrik aboneliği için yatırılan güvence bedelinin bilanço hesaplarında takip edilmesi gerekirken gider hesaplarına kaydedildiği tespit edilmiştir.

MYMY'nin 60 ıncı maddesine göre, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı, bir sözleşmenin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenilmesi için kullanılmaktadır.

Kamu idaresinin tesis ettirdiği elektrik aboneliği sonucu ödediği ve aboneliğin son bulması halinde geri alacağı güvence (depozito) bedelini, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlemesi gerekirken, faaliyet hesaplarından olan 630 Giderler Hesabına kaydettiği görülmüştür.

Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı bilanço hesabı olup bu hesaba kaydedilen tutarlar dönemler itibariyle takip edilmekte ve söz konusu güvence bedelleri geri alındığında bu hesaptan çıkarılarak bütçe geliri hesabına kaydedilmektedir. Dolayısıyla kamu idaresinin tahsil edilmesi öngörülen varlıkları olarak bilançoda yer alması gereken söz konusu hesabın kullanılmaması suretiyle 2016 yılı bilançosunun aktif tarafında eksiklik mevcuttur.

Kamu idaresi cevabında; "Elektrik hizmet bedeli için yapılan güvence bedeli ödemeleri sehven 630 Giderler Hesabına kaydedilmiştir. Bu bulguya istinaden bu tür güvence bedeli ödemeleri ilgisine göre 126/226 Hesaplarda izlenecektir"

denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Artvin Çoruh Üniversitesi'nin 2016 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Üniversite Tarafından Kullanılan Say2000i Bilişim Sisteminin Güncellenme İhtiyacının Olması

Artvin Çoruh Üniversitesi 2016 yılı özel bütçesinin incelenmesinde Kurum tarafından kullanılan say2000i bilişim sisteminin kurumun bazı ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı ve güncellenmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı tarafından 2000’li yılların başından itibaren genel bütçeli idarelerin, 2006 yılından itibaren de özel bütçeli idarelerin kullanımına sunulan say2000i sisteminin, değişen mevzuat ve gelişen teknoloji doğrultusunda kurumların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde güncellenmesi gerektiği halde bunun yapılamaması nedeniyle bilişim sistemi ile çözülebilecek birçok hususun manuel bir şekilde yapıldığı tespit edilmiştir.

Otomasyon sisteminin güncellenmesiyle sıfır hata ile çözülebilecek olan işlemlerin manuel olarak yapılması sonucunda, iç kontrol sisteminin etkin olarak çalışmadığı, yapılan işlemlerin çalışan bireylerin bilgi ve donanımına bağlı olduğu ve çalışanların değişmesi veya donanımında eksiklik bulunması halinde mali işlemlerde hata yapılmasına neden olduğu görülmüştür.

Denetim ekibimiz tarafından yapılan incelemede özellikle aşağıda maddeler halinde verilen hususlarda say2000i sisteminde güncelleştirme yapılmasının gerek üniversitelerde gerekse de bu bilişim sistemini kullanan kurumlarda iş ve işlemlerin daha hızlı, hatasız ve etkin bir şekilde yürütmesine katkıda bulunacağı kanaatine varılmıştır.

a) Kümülatif Gelir Vergisi Matrahının Döner Sermaye İşletmesi ile Otomatik Olarak Birleşmesinin Sağlanması;

160 seri nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği’nin “1. Genel ve Katma Bütçeli İdareler ile Döner Sermayeden Ödenen Ücretlerin Vergilendirilmesi” başlıklı bölümünde;

“193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesinde; "İşverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para

ile temsil edilebilen menfaatler" ücret olarak tanımlanmış, 62. maddede ise "İşverenler, hizmet erbabını işe alan, emir ve talimatları dahilinde çalıştıran gerçek ve tüzel kişilerdir." hükmüne yer verilmiştir. Öte yandan, ücretlerin ne şekilde vergilendirileceği 31/1/1981 gün ve 17237 (mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 128 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Buna göre, bir hizmet erbabının birden fazla işverenden ücret alması halinde, her bir işverenin ödediği ücretler, ayrı ayrı vergilendirilmektedir. Dolayısıyla vergi tarifesi, her bir işverenin ödediği ücrete, diğer işveren veya işverenlerin ödediği ücretle ilgilendirilmeksizin ayrı ayrı uygulanmaktadır. Ancak, söz konusu ücretlerin gayrisafi tutarları toplamının, Gelir Vergisi Kanununun 86. maddesinde belirtilen haddi aşması halinde, bu ücretlerin yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir. Bu konuda 18/3/1986 gün ve 19051 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 149 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde gerekli açıklamalar yapılmıştır:

Öte yandan, döner sermaye işletmeleri, 3046 sayılı Kanunun 40. ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58. maddeleri uyarınca Bakanlıklar ile bağlı kuruluşlar ve üniversiteler bünyesinde kurulabilmektedir.

Döner sermaye işletmelerinin bağlı olduğu kurumlardan ayrı bütçe ve muhasebe sistemleri ve ayrıca, tahakkuk birimleri bulunmaktadır. Ayrıca, bazı kuruluşlar bünyesinde birden fazla döner sermaye işletmesi kurulması da mümkün bulunabilmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, bugüne kadar yapılan uygulamada bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversiteler bünyesinde kurulan döner sermaye işletmeleri, bağlı oldukları kurumlardan ayrı bir işveren olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle, ayrı işverenler olarak kabul edilen döner sermaye işletmeleri tarafından ödenen ücretler, döner sermaye işletmelerinin bağlı olduğu kurumlar tarafından ödenen ücretlerle ilgilendirilmeksizin, ayrı ayrı vergilendirilmiştir.

Ancak, bu konuda verilen ve müstakâr hâl alan Danıştay kararlarında, döner sermaye işletmeleri, bünyesinde bulunduğu kurumdan ayrı bir işveren olarak kabul edilmemiştir.

Müstakâr hâl alan Danıştay kararları karşısında; bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversiteler ile bu kuruluşlar bünyesindeki döner sermaye işletmelerinin, 1/1/1990 tarihinden geçerli olmak üzere, tek işveren olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Bu çerçevede;

a) Bakanlıklar, bağlı kuruluşlar ve üniversitelerde bulunan tahakkuk birimlerinin, bu kuruluşlar bünyesinde kurulmuş olan döner sermaye işletmelerindeki tahakkuk birimleri ile koordineli olarak çalışmaları,

b) Bu kuruluşlar tarafından bir ay içinde yapılan ücret ödemeleri ile döner sermaye işletmeleri tarafından yapılan ücret ödemelerinin toplanarak, 128 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan esaslar çerçevesinde vergilendirilmesi,

gerekmektedir.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 104. maddesinde, yıllık gelir vergisinin, vergiye tabi gelirlerin yıllık toplamından 31. maddedeki indirimler düşüldükten sonra 103. maddedeki nispetler uygulanmak suretiyle hesaplanacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm ve 128 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılan açıklamalara göre, aynı işveren tarafından aynı vergilendirme dönemi içinde yapılan ücret ödemelerinin toplamı, yürürlükte olan gelir vergisi tarifesinin aynı gelir dilimi içinde kaldığı sürece, bu dilime ait vergi nispeti bu gelir dilimini aşması halinde ise aşan kısmın vergisi bir üst dilime ait vergi nispeti esas alınarak hesaplanacaktır.”

hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, çalışanlara yapılan ve para ve/veya para ile ifade edilebilen ve kanunda istisna edildiği açıkça belirtilmeyen her türlü ödemeler maaş kapsamında gelir vergisine tabidir ve bu ödemelerden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103 üncü maddesinde belirtilen oranlarda vergi kesintisi yapılarak vergi dairesine yatırılması gerekmektedir. Bu ödemelerin döner sermayeden katkı payı, ek ders veya temel maaş adı altında ödenmesi vergilendirme açısından herhangi bir farklılık doğurmamaktadır.

Ayrıca, Üniversitede bulunan ve tüzel kişiliği olsun veya olmasın bu üniversitenin bünyesi altında faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşların tek bir işveren gibi değerlendirilmesi ve gelir vergisi matrahlarının da tüm birimlerden gelir vergisine tabi olan ödemelerin toplanarak kümülatif olarak hesap edilmesi gerekmektedir.

160 Seri No'lu Gelir Vergisi Tebliği 1990 yılından beri yürürlükte olmasına ve de say2000i sistemi özel bütçeli kurumlarda 2006 yılından itibaren uygulanmaya başlamasına

rağmen mevzuatta öngörülen bu matrah birleştirmesinin hala manuel olarak yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu matrah birleştirmesi manuel bir şekilde yapıldığından, genellikle bireylere bağlı kalmakta, yeni personel ataması veya personel değişimi gibi nedenlerle kişilerin değişmesi durumunda yine aynı hataların yapılma riskini taşımaktadır. Ayrıca, döner sermaye işletmesinden özel bütçeye katkı payı, özel bütçeden ise döner sermayeye ek ders matrahlarının geç gönderilmesi ve/veya gönderildiği birimde geç girilmesi durumunda özellikle say2000i sisteminde geriye dönük matrah hesaplaması yapılamadığından eksik ve/veya zamanında girilmeyen matrah nedeniyle vergi kayıpları yaşanabilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, döner sermaye ve özel bütçe matrahlarının ortak havuzda birleşmesinin sağlanarak gelir vergisinin doğru bir şekilde hesaplanması ve bunun için say2000i ve DMİS sistemlerinin mevcut mevzuata uygun bir şekilde çalışabilmesi için gerekli güncellemenin yapılmasının, kaynakların etkili ekonomik ve verimli olarak kullanılması, muhasebeleştirilmesi ve raporlanması açısından gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

b) Geliştirme Ödeneğinin Doğru Bir Şekilde Hesaplanabilmesi İçin Gerekli Olan Güncelleştirmeler:

2005/8681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile diğer yükseköğretim kurumlarına göre sosyo-ekonomik açıdan daha az gelişmiş yerlerde öğretim yapan ve/veya yeterli sayıda öğretim elemanı sağlanamayan yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanlarına; almakta oldukları aylık gösterge ve ek gösterge toplamının memur aylık katsayısı ile çarpımı suretiyle hesaplanacak tutara, ekli cetvelde yükseköğretim kurumlarının bulunduğu yerleşim yerlerine göre belirlenen oranların uygulanması sonucu bulunacak miktarda geliştirme ödeneği ödeneceği hükme bağlanmış ve bu ödenekten damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmayacağı aynı kararnamede belirtilmiştir.

Kararnamenin 6 ncı maddesinde geliştirme ödeneğinden yararlanabilmek için görevin ilgili yükseköğretim kurumlarında fiilen yapılmasının şart olduğu belirtilmiş ancak;

- a) Yıllık izin süresince,
- b) Bir takvim yılında toplam 15 günü aşmayan mazeret izni süresince,

c) Hastalık izni kullanılması, tedavi kurum veya kuruluşlarında yatmak suretiyle tedavi görülmesi ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 20 nci maddesine göre refakatçi izni verilmesi hallerinde (ancak, bu bent uyarınca ödenecek geliştirme ödeneğinin toplam süresi, her ne suretle olursa olsun bir takvim yılı içinde 30 günü geçemez),

d) 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesi ile mevzuatı uyarınca yurt içi veya yurt dışında geçici görevlendirme sebebiyle ayrılmalarda 15 güne kadar olan süreler için (ancak, bu bent uyarınca ödenecek geliştirme ödeneğinin toplam süresi, her ne suretle olursa olsun bir takvim yılı içinde 30 günü geçemez),

fiilen çalışma şartının aranmayacağı belirtilmiştir. Aynı kararnamenin 7 nci maddesinde ise geliştirme ödeneğinin;

a) 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine göre lisansüstü eğitim-öğretim için yurt dışına gönderilenlere,

b) 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesine göre görevlendirilenlere,

c) Özel kanunlardaki hükümlere dayanılarak yükseköğretim kurumları dışında görevlendirilenlere,

d) Kısmi statüde çalışanlara,

ödenmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere geliştirme ödeneğinin ödenebilmesi öğretim görevlilerinin mekan ve zaman olarak fiilen çalışması şartına bağlı kılınmış, ancak yıllık izin, 15 günü aşmayan mazeret izni ve yıl içinde 30 günü aşmayan sağlık izinlerinde bu ödeneğin ödenebileceği öngörülmüştür. Ancak 6 ncı madde de yer alan süreleri aşan haller ile 7 nci maddede öngörülen hallerde bu ödeneğin ödenemeyeceği belirtilmiştir.

Uygulamada özellikle sağlık, mazeret ve geçici görevlendirmelerde kararnamede belirtilen sürelerin aşılabildiği görülmektedir. Ancak bu durumların takibi manuel bir şekilde yapılabildiğinden geliştirme ödeneğinde hatalı ödemelerin sıklıkla yapıldığı tespit edilmiştir. Say2000i sisteminde personellerin izin, rapor, geçici görevlendirme veya diğer hallerinin takibine ilişkin herhangi bir modül bulunmadığından bu durumların takibi bireysel olarak

kişilerin takdirine bırakılmakta, özelliklerin kişilerin değişmesi durumunda sıklıkla hata yapılabilmektedir. Ayrıca, personellerin geçici görevli, doğum izni, mazeret izni veya diğer durumları personel daire başkanlığı tarafından yapıldığından, tahakkuk birimlerine geç bildirilebilmekte ve bunun sonucunda da genellikle söz konusu kesintiler gecikmeli olarak yapılmaktadır.

Yukarıda belirtilen durumların say2000i sistemi üzerinden takibinin yapılabilmesi, personelin izin, rapor, geçici görevlendirme ve diğer hallerinin olayın gerçekleştiği andan itibaren sisteme girilmesi, bu ödeneğin ödenmemesi ve/veya eksik ödenmesi gereken durumlarda ise sistemin bunu otomatik olarak hesap etmesi için say2000i sisteminde personellerin fiili durumunun takibini sağlayacak bir güncelleştirmenin yapılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

c) Zam ve Tazminat Ödemeleri İçin Yapılması Gereken Güncelleştirmeler:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Zam ve Tazminatlar" başlıklı 152 inci maddesinin I-Zamlar, II-Tazminatlar başlıklı bölümünde devlet memurlarına ödenecek zam ve tazminatlar belirlenmiş ve ortak hükümler başlıklı III. Bölümünde ise;

"III- Ortak Hükümler:

Bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları ilgili kurumların yazılı isteği ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca bütün kurumları kapsayacak şekilde ve 154 üncü madde uyarınca katsayının Bakanlar Kurulunca değiştirilmesi durumu hariç yılda bir defa olmak üzere hazırlanır ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur.

Ancak Milli İstihbarat Teşkilatı fiili kadrosuna dahil bulunanlara ödenecek iş güclüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zammının miktarları ile özel hizmet tazminatı oranları, ödeme usul ve esasları Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Başbakan tarafından belirlenir.

(Değişik: 6/7/1995 - KHK - 562/5 md.) Bu zam ve tazminatlara hak kazanmada ve bunların ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Ancak;

a) Sağlık kurulu raporu üzerine verilen hastalık izinleri,

b) Kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri,

c) Hastalıkları sebebiyle resmi yataklı tedavi kurumlarında yatarak tedavi gördükleri tedavi süreleri,

hariç olmak üzere bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan sürelere isabet eden zam ve tazminatlar % 25 eksik ödenir.

Yurt dışına sürekli görevle görevlendirilenlere bu zam ve tazminatlar ödenmez. Ancak bunlardan yurt içine geçici olarak geri çağrılanlardan yurt dışı aylıklarının kesilmesini gerektirecek kadar yurt içinde kalanlara, bu süre içinde zam ve tazminatları ödenir.

Kamu kurum ve kuruluşları (Mahalli İdareler dahil) bu maddede belirtilen zam ve tazminatları; hizmetin gerekleri ve mali imkanlarını dikkate alarak personeline Bakanlar Kurulunca belirlenen oran ve miktarlardan daha düşük bir oran ve miktar üzerinden ödeyebilirler.

Bu maddenin ikinci bölümünde yer alan tazminatlar damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi değildir.”

hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 160 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği'nin “E- Uygulamaya İlişkin Ortak Açıklamalar” bölümünün 5 inci maddesi ise;

“....

5- Kararın 8 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, sağlık kurulu raporu üzerine verilen hastalık izinleri ile kanser, verem, akıl hastalığı, şeker hastalığı ve açık kalp ameliyatı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri ve hastalıkları sebebiyle resmi yataklı tedavi kurumlarında yatarak gördükleri tedavi süreleri ile şeker hastalığı ve açık kalp ameliyatına bağlı olarak görülen tedavi süreleri hariç olmak üzere bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan günlere isabet eden zam ve tazminatlar %25 eksik ödenecektir...

....”

şeklinde düzenlenmiştir.

Buna göre, devlet memurları kanununa tabi olarak çalışan personelin bir yıl içerisinde kanser, verem vb gibi uzun süreli tedavi gören hastalıklar ile sağlık kurulu kararı üzerine verilen raporlar gibi kanunun izin verdiği haller dışında, sağlık raporlarının toplam süresinin 7 günü aşması halinde, bu süreler isabet eden günlerde 152 nci madde kapsamında ödenen zam ve tazminatların % 25 eksik ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, üniversitelerde çalışan personellerin yıllık sağlık raporu süresinin 7 günü aşmasına rağmen 152 nci madde kapsamındaki zam ve tazminatların kesinti yapılmadan ödenmeye devam edildiği tespit edilmektedir. Rapor kesintisi yapılması gerekirken yapılmamasının en önemli nedenlerinden biri personel tarafından genel olarak değişik tarihlerde rapor alınması ve bilişim sistemin yetersizliği nedeniyle bu raporların toplanarak 7 günü aşp aşmadığının otomatik olarak tespit edilememesidir. Aynı şekilde personel ve tahakkuk birimleri ayrı birimler olarak çalıştığı için, personelin raporlu günleri genel olarak tahakkuk birimine gönderilmemekte ve/veya geç gönderilmektedir. Bu koordinasyonsuzluk da kesinti yapılması gereken günlerin doğru bir şekilde hesaplanamamasına veya geç hesaplanmasına neden olmaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak, maaş unsurlarının doğru olarak hesaplanıp ödenebilmesi için say2000i sisteminin personelin rapor izin ve diğer durumlarını takip etmeye yarayacak şekilde güncellenmesi ve personel biriminin ilgili personele ait rapor, izin ve geçici görevlendirme gibi hususları anında sisteme girmesinin gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

d) Ek Ders Ödemelerine İlişkin Yapılması Gereken Güncelleştirmeler:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36 ncı maddesine göre;

“Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat ders vermeye yükümlüdür. Öğretim görevlisi ve okutmanlar ise, haftada asgari on iki saat ders vermeye yükümlüdür.

Öğretim elemanlarının, ders dışındaki uygulama, seminer, proje, bitirme ödevi ve tez danışmanlıklarının kaç ders saatine karşılık geldiği; kendi üniversitesi dışındaki devlet veya vakıf üniversitelerine bağlı yükseköğretim kurumlarında haftada verebileceği azami ders saatleri ve uzaktan öğretim programlarında verdikleri derslerin örgün öğretim programlarında verilen kaç ders saatine tekabül ettiği Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcıları ve bölüm başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür.”

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun “*Ek ders ücreti*” başlıklı 11 inci maddesinde ise:

“(Değişik birinci fıkra : 26/6/2001 - 4689/4 md.) 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elamanlarına görev unvanlarına göre Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

(Değişik : 26/6/2001 - 4689/4 md.) Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.

(Değişik: 9/4/1990 - KHK - 418/29 md.; İptal: Ana.Mah.nin 5/2/1992 tarih ve

E.1990/22, K.1992/6 Sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994-KHK/527/21 md.) Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarı yıl ve yıl sonu dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.

Yükseköğretim Kurumlarının kadrolarında olmayıp bu unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlerin sosyal güvenlik kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeniyle kesilmez.

Müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde yukarıdaki şekilde hesaplanan ek ders ücretleri % 60 zamlı ödenir. Yaz ve yarı yıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz”

hükümleri yer almaktadır.

Ek ders ücreti, aşağıdaki göstergelerin Devlet Memurları Kanunu'na göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşmaktadır.

Tablo 4: Ek Ders Hesaplamasına İlişkin Göstergeler

Ek Ders Ücreti	
Unvanı	Göstergesi
Profesör	300
Doçent	250
Yardımcı Doçent	200
Öğretim Görevlisi ve Okutman	160

Yapılan incelemede, ek derslerin ödenmesine ilişkin olarak katsayı ve unvana ilişkin olarak esaslı bir hata tespit edilememiştir. Ancak, 2914 sayılı Kanuna göre ek ders ücretinin ödenebilmesi için bu ders veya faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması gerekmektedir. Uygulamada öğretim elemanının izinli raporlu veya görevli olduğu günler personel dairesi başkanlığınca yapıldığından maaş tahakkuk servisi tarafından söz konusu kişiye ait fiili durumun takibi yapılamamaktadır. Bu nedenle personelin fiili durumunun takibinin ve bu fiili durumuna bağlı ödemelerin otomasyon üzerinden yapılması

durumunda söz konusu hatalı ödemelerin engellenebileceği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak, ekders ödeme tutarlarının doğru olarak hesaplanıp ödenebilmesi için say2000i sisteminin personelin rapor izin ve diğer durumlarını takip etmeye yarayacak şekilde güncellenmesi ve personel biriminin ilgili personele ait rapor, izin ve geçici görevlendirme gibi hususları anında sisteme girmesinin gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

e) Aile Yardımı Ödemelerinin Doğru Bir Şekilde Yapılabilmesi İçin Gerekli Olan Güncelleştirmeler:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 202-206 ncı maddelerinde aile yardımının kimlere ve hangi şartlar altında verileceği hususu ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Bu hükümlere göre aile yardımı temel olarak, devlet memurlarının çalışmayan ve herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık almayan eşleri ile 25 yaşından küçük, evlenmemiş ve herhangi bir menfaat karşılığı çalışmayan çocuklar için verilmektedir. Aile yardımı her ay maaşlarla birlikte peşin olarak ve damga vergisi dâhil hiçbir vergi kesintisine tabi tutulmaksızın ödenmekte ve bu ödemelerden herhangi bir vergi kesilmediği gibi herhangi bir borç için haczedilmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Yapılan denetimlerde çocuk yardımı olarak ödenen aile yardımında genel olarak çok büyük bir sıkıntı bulunmamaktadır. Say2000i sistemi çocuğun 6 yaşını doldurmasını müteakip ödenmesi gereken çocuk yardımı miktarını otomatik olarak düşürmektedir. Ancak, eş yardımı olarak ödenen aile yardımı çalışanların beyanları esas alınarak ödendiği için personelin yalan beyanda bulunması ve/veya daha önce çalışmayan eşin daha sonra çalışmaya başlaması gibi nedenlerle eş yardımı alma hakkını kaybetmesi durumunda aile yardımının ödenmeye devam edildiği görülmektedir.

Öte yandan, eş yardımı alan personelin eşinin çalışıyor olması ve/veya herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık alması nedeniyle eş yardımı alma hakkının olmaması durumu, aynı zamanda personelin gelir vergisinden yapılan asgari geçim indirimi miktarını da etkilemektedir. Çünkü 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun asgari geçim indirimi hususunu düzenleyen 32 nci maddesinde "*Asgarî geçim indirimi*";

“Madde 32 – (Mülga: 4/12/1985 - 3239/138 md.; Yeniden düzenleme: 28/3/2007-5615/2 md.) Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10’u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5’idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

.....”

şeklinde düzenlenmiştir.

Bu hükümlere göre, asgari ücretin yıl başındaki yıllık brüt tutarının; çalışan personelin kendisi için % 50’si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10’u, ilk iki çocuk için % 7,5’i ve daha sonraki çocuklar için % 5’i mükelleflerin ödemesi gereken gelir vergisinden mahsup edilmektedir. 2016 yılında personellerin maaşlarına uygulanması gereken asgari geçim indirimi miktarları aşağıdaki tabloda yer aldığı şekildedir.

Tablo 5: 2016 Yılı için Asgari Geçim İndirimi Miktarları

Medeni Durumu	Aylık Asgari Geçim İndirimi Tutarı
Bekâr	123,53
Evli eşi çalışan	123,53
Evli eşi çalışan 1 çocuk	142,05
Evli eşi çalışan 2 çocuk	160,58
Evli eşi çalışan 3 çocuk	185,29
Evli eşi çalışan 4 çocuk	197,64
Evli eşi çalışmayan	148,23
Evli eşi çalışmayan 1 çocuk	166,76
Evli eşi çalışmayan 2 çocuk	185,29
Evli eşi çalışmayan 3 çocuk	209,99
Evli eşi çalışmayan 4 çocuk	209,99

Diğer bir deyişle, eşi çalışıyor ve/veya herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık alıyor olmasına rağmen, bu durumun kurumunu bildirilmemesi nedeniyle, eş yardımı alan her bir personele 2016 yılı rakamları ile aylık 199,01 TL aile yardımı, 24,70 TL ise asgari geçim indirimi olmak üzere aylık 223,71 TL, yıllık ise 2.684,52 TL hak etmediği halde fazladan maaş ödemesi yapılmaktadır.

Denetim ekibimizce bugüne kadar ki yapılan denetimlerde kamu kurumlarında çalışan personellerin ortalama % 25'inin aile yardımı aldığı, aile yardımı alanların ise % 5 ile % 15'i arasında değişen kısmının hak etmediği halde bu ödemedен yararlandığı tespit edilmiştir. Söz konusu hatayı ülke çapında genellediğimizde kamu maliyesine tahmini etkisi aşağıda yer alan tabloda gösterildiği şekildedir.

Tablo 6: Eş Yardımı Almaması Gerekenlerin Bütçeye Getireceği Tahmini Maliyeti

Çalışan Personel Sayısı	Eş Yardımı Alan Personel Sayısı	% 5 Alt Limiti Alındığında Haksız Yere Aile Yardımı Alan Sayısı	Ortalama %10 Alındığında Haksız Yere Aile Yardımı Alan Sayısı	%15 Üst Limiti Alındığında Haksız Yere Aile Yardımı Alan Sayısı
3.000.000	3.000.000*%25	750.000*%5	750.000*%10	750.000*%15
	750.000	37.500	75.000	112.500
		37.500*2.684,52	75.000*2.684,52	112.500*2.684,52
Maliyeti		100.669.500,00	201.339.000,00	302.008.500,00

Diğer bir ifade ile aile yardımı almaması gerekirken haksız yere alması nedeniyle devlet memurlarına yıllık tahmini 100,67 milyon TL ile 302 milyon TL arasında değişen bir para ödenebilmektedir. Söz konusu durum, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) bilişim sisteminden Say2000i sistemine link verilmesi ve herhangi bir şekilde sigortalı olarak

çalışmaya başlayanlar ile Sosyal Güvenlik Kurumundan gelir elde edenlerin say2000i sistemine uyarı vermesiyle sistem tarafından otomatik olarak düzeltilmesi durumunda engellenebilecektir. Bu nedenle, say2000i sisteminde SGK ile belirtilen hususlarla ilgili iyileştirme yapılmasının kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması adına gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

f) Muhasebe İşlemlerine İlişkin Yapılması Gereken Güncelleştirmeler:

Yukarıda yer alan hususlar dışında muhasebe işlemlerine ilişkin olarak aşağıda maddeler halinde verilen hususların say2000i sistemi üzerinden yapılmasının kurumların hem iş yükünün hafiflemesine hem de daha az hata yapılmasına katkıda bulunacağı kanaatine varılmıştır.

1. Say2000i sisteminde takipli alacaklar için dosya takip sistemi bulunmamaktadır. Özellikle birden fazla takipli alacakların manuel olarak takip edilmesi kurumların işlerini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle takipli alacaklar için (kişilerden alacaklar ve icra takip sistemi gibi) dosyadan takip etme sisteminin oluşturulmasının kaynakların verimli kullanılması adına gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.
2. BAP, TÜBİTAK, Farabi ve Mevlana projeleri için KBS'den MİF düzenlenememekte ve işlemler manuel olarak yapılmaktadır. Bu durum hem iş yükünü artırmakta hem de hatalı giriş yapılmasına yol açabilmektedir. Bu nedenle normal ödeme emirleri gibi KBS'den ödeme emri belgesi düzenlenmesinin kurumların iş yükünü hafifletme ve hata oranını düşürmede faydalı olacağı kanaatine varılmıştır.
3. Birimler arası taşınır devrinde TKYS'den düzenlenen TİF'e muhasebe birimimizce onay verilerek muhasebeleştirilmektedir. Ancak geçmiş yılların taşınırılarının devrinde sistem amortisman devri yapmamaktadır. Amortisman devri muhasebe birimi tarafından manuel olarak yapılmakta ve bu nedenle yıl sonunda amortisman kayıtlarında hatalar oluşabilmektedir. Say2000i sisteminde 255 Demirbaşlar Hesabı ile 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı karşılıklı olarak sistem üzerinden otomatik olarak çalışmakta iken 257 ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesaplarına ilişkin işlemler manuel bir şekilde yapıldığından unutulması veya geç girilmesi gibi durumlarda amortisman

kayıtlarında hataların oluşmasına neden olabilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; bulgumuzun 1 inci maddesinin (a) bendinde yer alan hususlarla ilgili olarak;

“Kurumsal olarak sorun yaşadığımız konulardan biri olup, yerinde bir tespit olduğu kanaatindeyiz. Döner sermaye işletmemizin faaliyet alanının sınırlı olması nedeniyle döner sermaye tarafından yapılan ödeme matrahlarının birleştirilmesinde belirgin bir sorunla karşılaşılacakla birlikte bazen gecikmelerden kaynaklı vergi kaybı söz konusu olabilmektedir. Otomatik matrah güncellemesi yerinde olacaktır.”

denilmiştir.

Bulgumuzun 1 inci maddesinin (b) bendinde yer alan hususlarla ilgili olarak aynen;

“Kurumsal olarak sorun yaşadığımız konulardan biri olup, yerinde bir tespit olduğu kanaatindeyiz.

Özellikle geçici görevlendirmeler olmak üzere diğer izin durumlarında izne tabi belgenin tahakkuk memuruna zamanında ulaşmaması ya da maaş mutemedinin o dönemde görev yerinde olmaması yersiz ödemelerin gerçekleşmesine neden olmaktadır. Bu konuda geçmiş dönemlerde zaman zaman personele kişi borcu çıkarılmıştır.

Bu bağlamda, Say2000i ya da KBS sistemine eklenecek bir modülün, yukarıda bahsi geçen konularda hem hataların en aza indirilmesine hem de kaynakların daha etkin ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.”

denilmiştir.

Bulgumuzun 1 inci maddesinin (c) bendinde yer alan hususlarla ilgili olarak aynen;

“Kurumumuzda idari personel sayısının az olması rapor durumlarının kontrolünde çok fazla eksikliklere sebebiyet vermemektedir. Yine de Say2000i sisteminde personellerin izin, rapor, geçici görevlendirme veya diğer hallerinin takibine ilişkin herhangi bir modül bulunmaması nedeniyle, Zam ve Tazminatlar gibi ödemelerde gerek personel yetersizliği gerekse tecrübe eksikliği sebebiyle çeşitli hatalar yapılabilmekte ve yanlış ödemeler gerçekleşebilmektedir. Bu durum ortak bir otomasyon sistemine olan ihtiyacı gün geçtikçe artırmaktadır. Say2000i sistemine eklenecek bir modülün, yukarıda bahsi geçen konularda

hem hataların en aza indirilmesine hem de kaynakların daha etkin ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.”

denilmiştir.

Bulgumuzun 1 inci maddesinin (d) bendinde yer alan hususlarla ilgili olarak aynen;

“Ek ders ödemelerinin takibinde harcama birimlerinden personel izin-görev durumlarını gösterir aylık yazı istenmekte ve buna göre kontrol yapılmaktadır. Buna rağmen zaman zaman yersiz ödemeler yine çıkabilmektedir. Say2000i sisteminde personellerin izin, rapor, geçici görevlendirme veya diğer hallerinin takibine ilişkin herhangi bir modül bulunmaması nedeniyle Ek Dersler gibi ödemelerde gerek personel yetersizliği gerekse tecrübe eksikliği sebebiyle çeşitli hatalar yapılabilmekte ve yanlış ödemeler gerçekleştirilmektedir. Bu durum ortak bir otomasyon sistemine olan ihtiyacı gün geçtikçe artırmaktadır. Say2000i veya KBS sistemine eklenecek bir modülün, yukarıda bahsi geçen konularda hem hataların en aza indirilmesine hem de kaynakların daha etkin ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.”

denilmiştir.

Bulgumuzun 1 inci maddesinin (e) bendinde yer alan hususlarla ilgili olarak aynen;

“Kurumsal olarak sorun yaşadığımız konulardan biri olup, yerinde bir tespit olduğu kanaatindeyiz.

Kurumumuzca aile yardımı ödemeleri ilgili mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. Fakat bulguda da belirtildiği gibi aile yardımının özellikle kişilerin beyanı ile gerçekleşmesi sebebiyle yersiz ödemeler yapılabilmektedir. Yersiz ödemelerin önüne geçmek ve gerekli kontrollerin daha doğru bir şekilde yapılabilmesi için, Sosyal Güvenlik Kurumu bilişim sisteminden Say2000i veya KBS sistemine link verilmesi faydalı olacaktır. Bu sayede herhangi bir şekilde sigortalı olanlar ile Sosyal Güvenlik Kurumundan gelir elde edenlerin anlık olarak say2000i veya KBS sisteminde gözükmesinin, bahsi geçen konularda hem hataların sıfırlanması hem de kaynakların daha etkin ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sağlayacağı kanaatindeyiz.”

denilmiştir.

Bulgumuzun 1 inci maddesinin (f) bendinde yer alan hususlarla ilgili olarak aynen;

“Birden fazla takipli alacakların muhasebe kaydına alınması ve takip edilme işlem sürecinde kişilerden alacaklar ya da icra takip sistemi gibi dosyalama sisteminin say2000i sisteminde açılması muhasebe birimlerinin işlerini kolaylaştıracak ve kaynakların etkili ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak.

Normal ödeme emri belgeleri HYS üzerinden düzenlenmekte kişi banka bilgileri otomatik gelmekte ve muhasebe birimine gönderilerek muhasebe birimince ödemesi gerçekleştirilmektedir. Ancak BAP, Tübitak, Farabi gibi projeler için yapılan ödemeler de HYS kullanılmamakta, manuel olarak muhasebe işlem fişi oluşturulmakta ve muhasebe birimince say2000i e manüel olarak giriş yapılarak ödeme süreci gerçekleştirilmektedir. Sürecin manüel olarak yapılması pek çok hatayı da beraberinde getirmekte zaman kaybına yol açmaktadır. Kaynakların etkili ekonomik ve verimli kullanılması bağlamında bu tür evrakların HYS üzerinden düzenlenmesinin faydalı olacağı kanaatindeyiz.

Harcama birimleri arasında taşınır devri TKYS’den düzenlenen TİF’e muhasebe birimimizce onay verilerek gerçekleştirilmektedir. Geçmiş yılların taşınır devri yapıldığında ise sistem otomatik olarak amortisman devri yapmamakta ve amortisman devri manuel yapılmaktadır. Bu durum amortisman kayıtlarında zaman zaman hataya yol açmakta ve yıl sonu işlemlerinin gecikmesine neden olmaktadır. Diğer yandan kayıttan düşme işlemlerinde sistem 255, 257 Hesaplarını ters kayıt olarak çalıştırmakta 294 Elden Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar ile 299 birikmiş Amortisman Hesaplarına ilişkin işlemler manuel çalıştırılmaktadır. Her iki durumda kaynakların etkili ekonomik ve verimli kullanılmamasına yol açmaktadır.”

denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevabi yazıda özetle bulgumuzda belirtilen hususların yerinde olduğu ve söz konusu güncellemelerin yapılmasının uygulamada işlerin daha az hata ile yapılmasına ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

Genel ve özel bütçeli kamu kurumları tarafından kullanılan say2000i sisteminde, bulgumuzda yer alan hususlar başta olmak üzere, mevzuat değişikliklerinin otomatik olarak uygulanmasını sağlayacak güncelleme ve değişikliklerin yapılması, kamu kaynaklarının daha

verimli kullanılmasını sağlayacaktır. Ayrıca say2000i sistemi başta olmak üzere kamu kurumlarının kullanmış olduğu bilişim sistemlerinin dinamik bir yapıda oluşturulması, mevzuat değişiklikleri doğrultusunda kullanım kolaylığını sağlayacak güncellemelerin ve değişikliklerin zamanında yapılması, kamu kurumlarında iş ve işlemlerin bireylere bağlı kalmamasını, iç kontrol sisteminin daha sağlam oluşturulmasını ve hata oranının azalmasını da temin edecektir.

Bu nedenle, bulgumuzda yer alan hususların gerçek muhatabının Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü olması nedeniyle, say2000i sisteminde gerekli güncellenmenin yapılmasını sağlamak için konunun Maliye Bakanlığı'na ve aile yardımıyla ilgili hususun paydaşı olan Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

BULGU 2: Üniversite Bünyesinde Bulunan Bazı Fakültele Kayıt Yaptıran Öğrenci Sayısının Az Olması Nedeniyle Atıl Durumda Olması

Artvin Çoruh Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bünyesinde bulunan Çevre Mühendisliği bölümüne kayıt yaptıran öğrenci sayısının çok az olması nedeniyle söz konusu bölümün atıl durumda olduğu tespit edilmiştir.

2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 5 inci maddesinde üniversitelerin bünyesindeki fakülte, enstitü ve yüksekokulların, Kalkınma Plan ve Programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulacağı, 7 nci maddesinde ise yükseköğretim kurumlarının bu kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulacağı, geliştirileceği ve eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planların hazırlanacağı ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasının gözetim ve denetiminin ise Yükseköğretim Kurulunca yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 12 nci maddesinde üniversitelerin görevleri arasında; ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmeleri sayılmıştır. Kanunun 13 üncü maddesinde de üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim

kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde rektörlerin birinci derecede yetkili ve sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8 inci maddesine göre de her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Yapılan incelemede, Artvin Çoruh Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bünyesinde bulunan Çevre Mühendisliği bölümüne 2013 yılından itibaren öğrenci alınmaya başlandığı görülmüş olup kontenjan ve fiili kayıt yaptıran öğrenci sayısı aşağıda yer alan tabloda olduğu gibidir.

Tablo 7: Çevre Mühendisliği Bölümünün Yıllar İtibari ile Öğrenci Sayısı

2013			2014			2015			2016		
Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı	Kontenjan	Fiili Öğrenci Sayısı	Doluluk Oranı
40	6	15	11	7	63,64	11	10	90,91	21	1	4,76

Tablo 7'den de anlaşılacağı üzere çevre mühendisliği bölümünde ilk yıl kontenjan sayısı 40 olarak belirlenmesine rağmen sadece 6 kişinin kayıt yaptırdığı, 2014 yılında kontenjanın 11'e düşürülmesine rağmen kayıt yaptıran öğrenci sayısının 7, 2015 yılında 10 kişi olduğu, 2016 yılına gelindiğinde ise kontenjan sayısı 21'e yükseltilmesine rağmen sadece 1 öğrencinin kayıt yaptırdığı, ancak söz konusu öğrencinin de başka bir üniversiteye eğitim görmesi için gönderildiği tespit edilmiştir. Söz konusu fiili durumda 2016 yılında kontenjan sayısı 21'e çıkarılmasına rağmen söz konusu dönemde herhangi bir eğitim verilmediği, ancak adı geçen fakültede de istihdam edilen personele fiili olarak bütçeden maaş ödenmeye devam edildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, fiilen öğrencisi olmayan veya öğrenci sayısı olması gerekenin çok altına düşmüş olan eğitim birimlerinde öğretim üyesi ve idari personel istihdam edilmesi ve maaşlarının bütçeden ödenmesinin kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılma ilkesine aykırı olduğu

kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; “2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 3/d maddesinde Üniversite; “Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzelkişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.” şeklinde tanımlanmıştır. Aynı kanunun 3/k maddesinde ise Bölüm; “amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve anasanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir.” şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanımlardan anlaşılacağı üzere Üniversitelerin ve bölümlerin asli görevlerinden biri eğitim-öğretim diğeri ise bilimsel araştırmadır.

Artvin Çoruh Üniversitesi Mühendislik Fakültesi bünyesinde bulunan Çevre Mühendisliği Bölümü 2013 yılında öğrenci alarak eğitim-öğretime başlamıştır. Kamu kurumlarına yapılan personel alımlarında Çevre Mühendislerinin diğeri mühendisliklere göre geri planda kalması ve Çevre Mühendisliği Bölümlerinin toplam üniversite kontenjanlarındaki artış nedeniyle bölümümüz eğitim-öğretime başladığı tarihten itibaren kontenjan sorunu yaşamaya başlamıştır. Bu sorun, sadece Artvin Çoruh Üniversitesi’nde değil Türkiye genelinde bünyesinde Çevre Mühendisliği bölümü bulunan 19 Devlet Üniversitesinde de yaşanmıştır. 2016 yılı ÖSYS kontenjanları incelendiğinde Çevre Mühendisliği Bölümlerinin 3050 olan toplam kontenjanının 1431’ine öğrenci yerleştiği ve örgün öğretimde bünyesinde Çevre Mühendisliği Bölümü bulunan 44 üniversitenin 19’unda kontenjan doluluk sorunu yaşandığı görülmektedir. Diğeri taraftan, 2015 yılında KPSS ile kamu kurumlarına atanan Çevre Mühendisi sayısı 36 dır. Aynı tarihte, 207 Makine Mühendisi, 97 Harita Mühendisi, 80 İnşaat Mühendisi işe alınmıştır. Bu durum, ülke genelinde Çevre Mühendisliği Bölümlerine olan ilgiyi azaltmıştır.

Bölümümüz yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütme noktasında sorun yaşarken, diğeri asli görevi olan bilimsel araştırma noktasında hem Mühendislik Fakültemize hem de Üniversitemize önemli katkılar vermektedir. 2013-2016 yılları arasında Çevre Mühendisliği Bölümü öğretim üyeleri tarafından SCI, SCI-Expanded, SSCI veya AHCI tarafından taranan uluslararası dergilerde 10 adet makale yayınlanmıştır. Öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı 2,5 tir ve bu oran Üniversitemiz genelindeki birçok

bölümden daha yüksektir. Mühendislik Fakültesi, Akademik Teşvik Puanlarını esas alarak Devlet Üniversitelerini ve Fakültelerini sıralayan Devlet Üniversiteleri ve Fakülteleri Sıralaması (DÜS 2017) verilerine göre Türkiye genelinde sıralamaya giren 66 Mühendislik Fakültesi arasından 5. sırada yer almıştır. Ayrıca, Türkiye genelindeki tüm Fakülteler dikkate alındığında En Yüksek Performans Gösteren İlk 20 Fakülte sıralamasına Mühendislik Fakültemiz 18. sırada yer almıştır. Bu başarıda Fakültemiz Harita Mühendisliği ve Çevre Mühendisliği Bölümleri öğretim üyelerinin önemli katkıları olmuştur.

Bu nedenle, Üniversitemiz Çevre Mühendisliği Bölümü'nün sadece eğitim-öğretim faaliyetleri ile değil bilimsel araştırma faaliyetleri ile de değerlendirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından gönderilen cevabı incelediğimizde, Çevre Mühendisliği Bölümü'ne ait kontenjan doluluk probleminin sadece Artvin Çoruh Üniversitesi'ne ait olmadığı, 2016 yılında ülke çapında toplam kontenjan sayısının 3.050 olmasına karşılık 1.431 kişinin üniversitelere yerleştirildiği, bunun da toplam kontenjanın % 46,92'sine tekabül ettiği, ülke genelinde kamu kurumları başta olmak üzere Çevre Mühendisliği alanında işe yerleştirme oranının düşük olmasının da bu bölüme olan ilgiyi azalttığı görülmektedir.

Ayrıca, idare tarafından gönderilen cevabi yazıda belirtilen bu bölümlerin görevinin sadece eğitim olmadığı, bilimsel araştırma faaliyetlerinin de değerlendirilmesi gerektiği şeklindeki görüşe katılmakla birlikte, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması için ülke genelinde kaynak planlaması yapılması gerektiği, ülkenin gelecek yıllardaki gerek Çevre Mühendisliği gerekse de diğer alanlarda ne kadar elemana ihtiyaç duyulduğunun tespit edilmesi ve sınırlı kaynaklarla optimum çıktı alınmasının sağlanması gerektiği açıktır.

Bu nedenle, söz konusu hususun kurumun paydaşları olan Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na bildirilmesi ve bulgumuzda yer alan bölüm başta olmak üzere, ülke ihtiyaçları doğrultusunda üniversitelerin bölüm ve kontenjan sayılarının yeniden yapılandırılmasının kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak için gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

BULGU 3: Üniversiteye Ait Taşınmazlardan Cins Tashihiinin Yapılmaması

Üniversiteye ait arazi ve arsaların üzerine idari bina, hizmet binası, lojman v.s. binalar yapılmasına rağmen bunların tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Cins tashihlerinin yapılması” başlıklı 10 uncu maddesinde:

“1) Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri cins tashihiinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2) Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihiine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır.” denilmektedir.

Bu düzenleme ile cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiştir. Öncelik taşınmazların muhasebe birimlerince kaydının mevcut kullanım şekliyle yapılarak mali tablolarda gösterilmesi, daha sonra tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemlerinin yapılmasıdır.

Sonuç olarak üniversite mülkiyetinde bulunan arsa ve arazilerin tapu kayıtları ile mevcut kullanım şeklinin birbirine uyumlu olması için yapılacak cins tashihi tapu işlemlerine başlanması ve bu işlemlerin bitmesi beklenilmeden de bunların mevcut kullanım şekilleri (bina, yerüstü düzeni vb) itibariyle ilgili taşınmaz hesaplarına kaydedilmeleri gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Konuyla ilgili olarak Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığına yazı yazılmış olup, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Cins Tashihiinin Yapılması” başlıklı 10’uncu maddesine istinaden üzerine bina yapılan ve halı hazırda arsa olarak gözüken Yerleşkelerin cins tashihlerinin yapılarak muhasebe birimine gönderilmesi istenmiştir.

Halı hazırda muhasebe kayıtlarında arsa olarak gözüken yerleşkelerimizin cins tashihi yapıldıktan sonra kayıtlı değerleri üzerinden binaların değerlerine eklenecektir.

Diğer yandan binalar da kullanım şekline göre muhasebe kayıtlarına alınmış olup, tapu kayıtları da buna uygun hale getirilecektir.”

denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 4: Kurumda İç Denetim Biriminin Oluşturulmaması

Artvin Çoruh Üniversitesi’nde iç denetim biriminin oluşturulmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda iç denetim, iç kontrol sisteminin bir unsuru olarak düzenlenmiştir. Bu Kanununun 63’ üncü maddesinde "İç denetim", 64 üncü "İç denetçinin görevleri" düzenlenmiştir. Ayrıca İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul Ve Esaslarda iç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır.

Kurumlarda iç denetim birimi oluşturulmadan iç kontrol sisteminin, olması gerektiği şekilde işlerlik kazanması mümkün değildir.

08.04.2013 tarih ve 28649 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki liste ile kamu kurumlarına tahsis edilen iç denetçi kadroları belirlenmiş ve Artvin Çoruh Üniversitesi’ne 2013 yılında 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas olunmuştur ancak hiç bir atama yapılmamıştır.

Mevzuatın öngördüğü şekilde, boş olan iç denetçi kadrolarına atama yapılması, iç denetim biriminin oluşturulması ve iç denetim faaliyetlerine başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizde İç Kontrol çalışmaları 2013 yılında başlatılmış olup, 2014 yılında Artvin Çoruh Üniversitesi İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönerge yayınlanmış, Artvin Çoruh Üniversitesi

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu oluşturulmuştur. Bu çalışmalar neticesinde 2014 yılı sonunda Artvin Çoruh Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Üniversitemiz kuruluşundan bu yana kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli kullanımını konusunda çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalardan biri de iç kontrol sisteminin kurulmasıdır. İç kontrol sistemi kendi içinde mali ve mali olmayan kontroller bütünüdür. Tüm bunları göz önüne aldığımızda özellikle mali konularda yapılan işlemlerin detaylı olarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca incelenmesi yapılmakta ödeme emirlerinde tespit edilen hatalar ve eksiklikler ilgili birimlere iletilerek gerekli düzeltme işlemlerinin ardından ödemeler gerçekleştirilmektedir.

İç Kontrol'ün merkezinde insan kaynakları yer almaktadır. Artvin ve Üniversitemiz işin alanında uzman, nitelikli personel bulma gücü yaşamaktadır. Bunların başında da sertifikalı denetçi bulma sıkıntısı gelmektedir. Kurum içinde iç denetçi sertifikası olan personel bulunmamaktadır. Dışarıdan yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, uygun başvuru olduğunda değerlendirmeye alınacaktır. Bu konuda çalışmalar devam etmektedir.

Kurumun halı hazırda mevcut bir kontrol sistemi vardır. Kuşkusuz bunu standartlara uygun hale getirmek üst yönetici olarak bizim görevimizdir. Ancak kurul üyelerinin değişmesi ve yetkin personel sıkıntısı burada da kendini göstermekte bu da çalışmanın yavaş ilerlemesine neden olmaktadır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 5: Kiraya Verilen Taşınmazlar ile Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Artvin Çoruh Üniversitesi tarafından kiraya verilen taşınmazlara ilişkin işlemlerin mevzuata uygun olarak muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler”

konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 sayılı Genel Yazısıyla “990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı” ihdas edilmiştir. Buna göre; kiraya verilen taşınmazlar kayıtlı değerleri üzerinden 990 kodlu hesabın ilgili yardımcı hesabına borç, 999 kodlu hesaba alacak; diğer taraftan toplam kira gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993 kodlu hesabın bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999 kodlu hesaba alacak kaydedilecektir. Dönem sonlarında 993 kodlu hesap yardımcı hesaplar bazında güncellenecek; kira gelirleri tahsil edildikçe 993 ve 999 kodlu hesaplara ters kayıt yapılacak; kira gelirlerinin tamamı tahsil edilince de 990,993 ve 999 kodlu hesaplar ters kayıtlarla kapatılacaktır.

Yapılan incelemede Üniversitenin kiraladığı yerler için kiralama itibariyle toplam kira gelirleri ve taşınmaz kayıtlı değerleri için yukarıda belirtilen nazım hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” konulu 26/11/2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazısının ekinde verilen örneklere binaen kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değer üzerinden 990 Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri Hesabına borç, 999 Diğer Nazım Hesapları Karşılığı Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği belirtilmektedir. Ancak, bu örneklerle binanın tamamının kiraya verilmesi neticesinde yapılmış örnek kayıtlardır. Üniversitemizin kiraya verdiği taşınmazlar ise binanın küçük bir kısmını (kantin) kapsamaktadır. Bu nedenle Maliye Bakanlığının da görüşü alınarak 990 ve 999 hesaplar çalıştırılmamıştır.

2016 yılı itibariyle sözleşmesi devam eden ve önümüzdeki yılları da kapsayan kiralama işlemleri için ise, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı borç, 999-Diğer Nazım Hesapları Karşılığı Hesabına alacak kaydı yapılmak suretiyle ilgili hesaplar çalıştırılmaya başlanmıştır. Yeni yapılacak kiralama işlemleri için de ilgili hesaplar kullanılacaktır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı

bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

BULGU 6: Banka Hesapları Arasındaki Para Aktarımlarında Diğer Hazır Değerler Hesabının Kullanılmaması

Üniversite banka hesaplarına ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde banka hesapları arasındaki para aktarımının muhasebeleştirilmesi işleminde 108 Diğer Hazır Değerler hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmelik'inin 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı bölümünün "hesabın işleyişi" başlıklı 37 üncü maddesinde;

"a) Borç

...

4) Muhasebe birimlerine ait ulusal para birimi cinsinden banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlar bu hesaba borç, 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

...

3) Muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenler bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

İlgili maddelere göre muhasebe birimlerine ait vadeli-vadesiz, vadesiz-vadeli banka hesapları arası aktarımlarında kayıtlar yapılırken 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı ile 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde bu işlemlerin anılan mevzuat hükmüne aykırı olarak 102 Banka Hesaplarının karşılıklı çalıştırılması yoluyla yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Konuyla ilgili şuana kadar yapılan işlemlerde 108 Diğer

Hazır Değerler Hesabı sehven çalıştırılmamış olup ilgili kayıtlar Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı bölümünün “Hesabın İşleyişi” başlıklı 37. maddesine uygun olarak Nisan 2017 itibariyle işletilmeye başlanmıştır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda belirtilen ve kamu idaresi tarafından dikkate alındığı bildirilen hususlar gelecek yıllardaki denetimlerimizde takip edilecektir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ 2016 YILI BİLANÇO TABLOSU (TL)			
AKTİF HESAPLAR	N YILI 2016	PASİF HESAPLAR	N YILI 2016
1 DÖNEN VARLIKLAR		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
10 HAZIR DEĞERLER		32 FAALİYET BORÇLARI	
102 Banka Hesabı	7.687.998,58	320 Bütçe Emanetleri Hesabı	353.035,99
104 Proje Özel Hesabı	176.557,07	330 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	
12 FAALİYET ALACAKLARI		330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	202.120,27
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	19.973.367,00	333 Emanetler Hesabı	1.391.778,69
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	36.682,00	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	
14 DİĞER ALACAKLAR		360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	543.715,71
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.684,52	380 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	8.569,63
15 STOKLAR		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı	1.544.044,91	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	
16 ÖN ÖDEMELER		472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	1.836.851,34
162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	1.547.024,28	480 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	374,99
2 DURAN VARLIKLAR		5 ÖZKAYNAKLAR	

25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		50 NET DEĞER	
250 Arazi ve Arsalar Hesabı	33.830.222,33	500 Net Değer Hesabı	107.503.983,05
251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	7.363.907,90	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	
252 Binalar Hesabı	112.116.772,30	570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	57.907.486,42
253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı	9.906.669,55	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	
254 Taşıtlar Hesabı	1.615.499,25	590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	20.785.916,49
255 Demirbaşlar Hesabı	17.084.864,36		
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-30.451.891,60		
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	8.100.250,13		
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			
260 Haklar Hesabı	1.845.679,57		
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.845.679,57		
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR			
294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	2.188,46		
299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.188,46		
AKTİF TOPLAMI	190.533.652,58	PASİF TOPLAMI	190.533.652,58

Bilanço Dipnotları

910 Alınan Teminat Mektupları Hesabı	3.653.058,63
911 Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	3.653.058,63
920 Gider Taahhütleri Hesabı	8.853.716,21
921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	8.853.716,21
948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	675.631,09
949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı Emanetleri Hesabı	675.631,09
962 Bilimsel Projeler Hesabı	1.074.710,02
963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	1.074.710,02
993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri	372.458,65
998 Diğer Nazım Hesaplar Hesabı	9.233.386,00
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	9.605.844,65

ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2013		2014		2015		2016	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	20.732.242	94	25.670.469	93	32.497.085	93	38.863.944	29
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	2.744.068	06	3.506.747	06	3.991.810	59	4.840.387	72
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6.553.772	39	9.291.240	08	10.213.664	34	12.110.507	10
630	05	Cari Transferler	459.355	93	617.594	36	781.620	47	1.232.588	3
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	11.702	84	53.246	34	40.160	22	12.135	15
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	52.701	58	53.792	62	89.758	33	72.665	74
632	13	Amortisman Giderleri	265.889	46	5.760.967	35	9.186.290	79	5.624.690	10
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	734.796	62	710.412	20	1.026.120	75	861.616	86
630	15	Karşılık Giderleri							346.128	68
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Giderler							39.417	14
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	3.116.195	04	6.039.981	95	4.555.389	86	1.105.541	80
630	99	Diğer Giderler	20.408	86	0	26	41.943	43	0	30
GİDERLER TOPLAMI (A)			34.691.133	72	51.704.452	15	62.423.844	71	65.109.622	91

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2013		2014		2015		2016	
			TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr	TL	Kr
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.001.845	37	2.168.596	32	2.207.988	97	2.323.541	18
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	50.636.092	14	57.435.852	84	70.220.673	90	81.451.583	43
600	05	Diğer Gelirler	2.115.038	40	1.863.240	50	2.292.050	38	2.059.384	80
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	49.099	50	38.710	03	47.488	27	36.820	85
600	25	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler							24.209	14
GELİRLER TOPLAMI (B)			54.805.075	41	61.506.399	69	74.768.201	52	85.895.539	40
FAALİYET SONUCU (B-A)			20.113.941	69	9.801.947	54	12.344.356	81	20.785.916,00	49

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>